

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI: NÚM. 138

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 21 Novembre de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

La venguda del Rdm. Senyor Bisbe de Mallorca a la Ciutat nadiua.

CRONICA D'INCA

Dia 15 — De bon matí comencen a axecar-se per la població airoso arcs an el Rdm. Senyor don Gabriel Llompart que és esperat avui capvespre.

Davant l'Estació n'hi ha un fet per les Congregacions parroquials; en el carrer del Comers, un altra de les societats de socòs mutuo i recreatives; a la plaça Major, un de l'Ajuntament i davant la Parròquia un altra de la clerícia.

En el tren de les quatre, arriba el Prelat, essent rebut amb forsa d'aplaudiments per un nombrós públic, que omplia l'endana, i an els acorts de la marcha d'infants per la banda del Regiment.

Al baixar del cotxe el Doctor Llompart estava emocionadíssim mentres era saludat per les autoritats: l'Arxiprest, Mn. Francesc Rayó amb la clerícia; el Batle, don Miquel Pujades, amb la Corporació Municipal; el Jutge, don Josep Entrena, amb els de la Curia; el Coronell, don Satori Garcia amb la oficialitat; el Rnt. Superior dels Franciscans, P. Cristofol Sureda i altres religiosos; els Germans de les Escoles Cristianes, i altres personalitats inqueres que no anomanam per no fer sensibles omisions.

També hi havia el Jutge Municipal don Pau Ferrer amb el Secretari don Juan Coli.

Enmig d'una gran moltitut de gent, de les autoritats i procedit de la música, el Bisbe es dirigí a la Parròquia pel carrer que

porta el seu nom, el del Comers, Plaça i carrer Major. Tots els balcons i finestrals per on passava estaven empaliats de rumbosos domassos. En la Casa de la Vila hi havia alimares enceses.

A la Parròquia, que hi havia Nostramo patent, feu una estona de oració i s'en anà després a la Rectoria.

En casa rectoral hi hagué una recepció popular, començant per les autoritats fins a les tetes amb els seus infants. El Prelat, per tots tenia una paraula que dir, una pregunta que fer per la família, o un sentit evocament del passat, deixant aixís a tothom agraït de la seva afabilitat. La música a l'entretant tocava davant la Rectoria.

Acompanyaren el senyor Bisbe a nostra Ciutat els capitulars inquers pages i demés que ja tendrem ocassió d'anomenar.

El Doctor Llompart, assistí a les Completes de la festa de Santa Maria la Major, acompanyat de M. I. senyor don Nadal Garau i del Rector Mn. Reyó Feia la capa el M. I. seuyor Joan Quetglas. I vengueren els tradicionals fogarons. Enguany més que mai se poria cantar:

Arreu en totes carreres
s'encenen gran fogarons;
fins a les cases darreres
es toquen les caliveres,
i es fan grans oblacions.

Dia 15. — Nostro benvolgut Prelat celebra de mig pontifical en la festividad de nostra Titular excelsa. Es assistit del M. I. Vicari General Mn. Jaume Homar, els ca-

nonges Ms. Is. senyors Mn. Joan Rotger Secretari de la Cambra i Mn. Juan Quetglas, el nostre Arxiprest i demés. «Fonc el celebrant el M. I. Senyor Mn. Nadal Garau, actuant de ministres el Rnts. Pares Franciscans, Fra Rubi i Fra Amengual, essent l'assistent el Vicari, Mn. Antoni Palou.

Es cantà la Misa «In honorem Sancta Mariæ Majoris» del Mestre inquer, Mn. Bernat Salas, que l'acompanyà amb l'orga, a la par que Mn. Tomás Mora, amb l'armonium. La interpretà la nostra «Harpa» baix de la batuta del Director, senyor Albertí.

A l'orferta, Sa Il·lustrísima va donar a besar l'anell al poble fecl, comensat per les autoritats, que totes hi eren amb ses corporacions, inclús el Delegat Governatiu, don Corme Parpal.

Durant aquest acta servà la safata el distingit senyor, don Gabriel Siquier; i L'Harpa» cantà «Sacerdos et Pontifex», bella composició que dedicà al Prelat Mn. Salas per la seva consagració

Ocupà la càtedra del Esperit Sant el Rnt. P. Miquel Matas, del Oratori.

La familia Siquier, que com es sab de molt antic és sa capillera, tengué a dinar el Prelat i les autoritats, els capitulars i altres persones que havien prèns part en la festa.

En la mateixa nombrosa conqurrència del matí, que era vassant, es celebraren els actes religiosos del vespre:

Després dels actes de chor, Matines i Laudes, es fé la devoció del nom de Santa Maria la Major, cantant les avemaries «L'Harpa», i altra vagada amb música d'En Salas, seguint el cant de la Salve d'En Blancí.

El Sagrat orador del matí completà la corona d'alabances que s'ha entrunellada durant la novena i coranthores.

A la processó de la Reserva hi assistiren representacions de les Congregacions del Cor de Jesús i de María Inmaculada amb sos penons respectius; nombrós estol d'oficials del exèrcit; distints religiosos franciscans i de les Escoles Cristianes. Les autoritats, que hi eren totes.

El Rdm. senyor Bisbe portava el Sagrat Vericle i actuaren de ministres el Cura Pàrroco Mn. Francesc Rayó i el Rnt. P. Fra Pere J. Cerdà, essent l'assistent el Capítular Mosen Quetglas.

Durant la processó l'«Harpa» cantava un

«Pange linguam» d'En Palestrina i llavors vengué el Tedeum d'En Tortell i la bendició dels Santíssim, enmig de l'explendor d'aquella solemnitat que deixava dolsament emocionats els assistents.

Seguidament, el senyor Bisbe pujà al camari de nostra agraciada Moreneta per adorar-la i a continuació, en fervorós seguici hi pujaren els sacerdots, les autoritats i el poble tot. De cop resonaren les notes potentes de l'himne de la Mare nostra; que ens evocà a l'autor de ses vigoroses estrofes de la lletra, don Gabriel Llabrés, cosí del Bisbe, que escrigué poc i és poc conegut entre els homes de lletres, però que l'himne a Santa Maria la Major el farà entre nosaltres immortal.

Dia 16.— El Senyor Bisbe va a celebrar sa missa a la capella de les religioses terciaris, i mes tart dóna la confirmació als nins de la Ciutat

Al capvespre va a la processió de Son Vivot per beneir la fàbrica d'oxigen que han construïda allà els propietaris, Compte de Perelada i don Miguel Mir i Jaume.

Dia 17.— Avui el Doctor Llompert, és anat a Celebrar a la capella de les religioses Paüles. A les 10, en la Parròquia, confirma les nines i el capvespre el dedica a fer visites a malalts.

El vespre en la casa rectoral «L'Harpa d'Inca» li dóna un concert assistint-hi totes les seccions. Hi foren convidades les autoritats i la Premsa, que hi assistiren

Es cantaren les millors composicions del repertori de l'Orfeó no faltant «El meu Xabech» d'autor inquer. «La Sardana de les monjes» tengué que repetir-se.

El senyor Bisbe alabà la labor del Director i cantaires i felicità el President per l'èxit de l'obra, afegint que no deu decaure sinó que sempre anar avant.

Dia 18.— Sa Il·lustrísima celebrà la missa a la església de les Monges tancades.

Els demés dies que el Senyor Bisbe es estat entre nosaltres ha tornat la visita a les autoritats en ses dependències oficials, així és que ha visitat l'Ajuntament, el Corté i els jutjats: Instructor i de Pau.

Es anat a visitar, també, tots els malalts, pobres i rics, que a Inca n'hi ha molts entre vellets i crònics. An els pobres los ha socorregut amb llimosnes. Es contenen varies anècdotes de la seva humildat i caridat que han deixat la bona olor d'un sant exemple pastoral.

Dia 20.—Avui nostre estimat Prelat s'en és tornat a Ciutat, anant a despedir-lo les autoritats i moltes altres persones, encantades de les seves virtuts i bondats.

LA CUCA DE LLUM

Lliri blanc espolsa
un raig de perfum
i cau en la molsa
la cuca de llum.

O, maragda viva
d'aquest jardí vell,
jo't tingues captiva
en l'or d'un anell!

—Teniu— li diria
al Pastor mitrat,
I el bisbe et duria
sobre'l guant morat.

La gent, amb veu forta
faria: —Senyor!
Quin anell que porta
tan ple de claror!

I el bisbe riuria
i a l'anà a beneï,
tothom sentiria
perfum de jardí!

JOSEP MARIA GUASCH

De «La Dona Catalana».
Revista de modes i de la Llar.

ARA HA FET 25 ANYS

Cumplint-se enguany el vinticinquè aniversari de la fundació del «Círcol d'Obrers Catòlics, d'Inca», creïm que nostres lectors i principalment els inquers d'alguna edat, llegiràn en gust la ressenya de la seva obertura solemne, i, si volen, de la primera vetllada literaria-musical celebrada a Inca, que prenim del número de dia 18 d'octubre de 1900, del finit periòdic catòlic *El Ancora*. Sa lectura fa evocar coses i persones ben volgudes, quina actuació deixà època històrica dins la nostra Ciutat.

APERTURA DEL CIRCULO DE OBREROS CATOLICOS DE INCA

El Domingo 14 del corriente á las siete y media de la noche se verificó lo apartura del «Círculo de Obreros Católicos,» establecido en esta ciudad.

Promovido por su actual presidente Miguel Duran, humilde hijo del pueblo, carpintero de profesión, sin otras recomendaciones que su fé viva y vigorosa, ni otros auxilios que su iniciativa é incansable celo, se creyó necesitaría el transcurso de muchos años para cautivarse la confianza y protección de los Inquenses; pero fué gratí-nuestra sorpresa, cuando entre los noventa socios con que ya cuenta el Círculo, descubrimos á numerables hijos del trabajo, á las personas más distinguidas de esta ciudad, á varios representantes de las diversas sociedades en la misma establecidas, y al muy ilustre señor D. Pedro José Llabrés, Deán de la Gran Canaria, autoridades, eclesiástica, civil, militar y judicial presidiendo el acto.

Fué el principio de la fiesta el canto de un himno, compuesto expresamente para el Círculo por nuestro paisano D. Bernardo Salas, organista de la Catedral de Segovia. La majestad que revela, los conocimientos que supone y su afinada ejecución, merecieron al autor nutridos y prolongados aplausos.

Don Miguel Riutort, director de nuestra academia de contabilidad y secretario del Círculo leyó luego una breve y delicadísima memoria sobre el fin del mismo, sobre la educación religiosa y social que proporcionará á sus socios y las empresas altamente moralizadoras y económicas que tiene en proyecto. Admirablemente facil en exposición, correcto en su estilo, bello y elegante en sus frases y comparaciones, su memoria fué la admiración de todos los que le oyeron.

Aumentó el entusiasmo de los concurrentes D. Joaquin Domenech con la lectura de una poesia, sentimental, bellísima, titulada *Un tesonet*. Su exelente versificación, vivas descripciones y fin verdaderamente moral ilustraron nuestro entendimiento y enternecieron el corazón, por lo que el señor Domenech recibió también vivos y calurosos aplausos.

Un hijo del trabajo D. Vicente Costell, llegado á esta para tomar parte en la fiesta pronunció después un bien entendido discurso sobre la cuestión social.

En tonos vivos y magistrales pintó la gran igualdad posible, establecida en el mundo por el divino Obrero de Nazaret. Al influjo, dijo, de su celestial doctrina los que antes eran servidores fueron servidos por los mismos á quienes prestaban sus servicios y mientras ensalzaba y enaltecía los antiguos gremios bendecidos por la Iglesia, demostró, que solo egoísmo puro, acumulación de capitales en el patrón, privación de pan para el pobre falta de instrucción para el obrero é inmoralidad enervante para todos, eran los sistemas inventarios por los economistas modernos, que se divorciaron de las enseñanzas de la Iglesia, para solucionar la gran cuestión social. Para remedio del mal acudió á las luminosas doctrinas del Papa de los Obreros, Leon XIII, admirablemente contenidas en su inmortal encíclica «*De conditione opificum*», recomendó su cotidiana lectura á todos los obreros y acabó implorando á la Presidencia franca y decidida protección para el Círculo. El disertante interrumpido varias veces en su discurso por los aplausos de los concurrentes mereció al final pruebas particulares de aprobación y entusiasmo.

Vino también á esta al mismo objeto de los Sres. Domenech y Costell el conocido poeta popular D. Bartolomé Ferrá Leyó una poesía titulada *Al Cercle d'Obrers Catòlics de la ciutat d'Inca* Por el amor á nuestros progresos materiales, que en ella manifestó y el espíritu eminentemente católico en que estaba inspirada fué calurosamente aplaudido.

Contribuyeron muchísimo á la solemnidad de la fiesta dos composiciones literarias, instructivo una, jocosa la otra, ésta del Presbítero D. Bernardo Batle, aquélla de don Pedro de Alcántara Peña, leídas respectivamente con suma gracia é inimitable naturalidad por el director del Colegio de Sto. Tomás de Aquino y el aventajado joven D. Bernardo Beltrán.

¿Quién será capaz de ponderar justamente el discurso final del M. I. Sr. Llabrés? Después de haber felicitado de todo corazón á los señores que en la fiesta tomaron activa parte, sintelizó con maestría

todos los conceptos que emitiera y ponderando el fin benéfico y religioso del Círculo, aseguró á los que á él se asociaren, virtud y cultura para su espíritu, paz y bienestar para sus familias y grandeza moral y material para su ciudad.

La parte literaria no dejó en zaga á la musical. Dos arias admirablemente cantadas por el disguido tenor D. Guillermo Pujadas, un paso-doble original del ya citado señor Salas, y un himno á S. José del mismo autor, y letra de D. Miguel Durán, amenizaron el acto é hicieron gratísima nuestra estancia en aquel católico establecimiento

Dios bendiga los trabajos de los que contribuyeron á la solemnidad y esplendor de la fiesta y ojalá á menudo se repita en nuestra ciudad; su recuerdo será en ella imperecedero, y sus frutos, virtud y bienestar.

Inca 17 de Octubre de 1900

NOVETATS

del Foment de Pietat Catalana existents a nostra Llibreria

Eucologi Publicació oficial del Congrés Litúrgic de Monserrat. (Enquadernat en tela 8 pessetes)

La Ideologia dels Misteris. Opuscles Docmàtics pel Rnt. Dr. Alfons Maria Ribó Prev., Canonge de la Seu de Barcelona (60 centims)

Sacraments i Sacramentals Una introducció al Ritual Romà per Josep Braun. J. S. Versió Catalana del Rev. Andreu Pont. Prev. Arxiprest de Lluchmayor (Mallorca) Pessetes 1'50.

El Pa de Vida. Plàtiques Eucarístiques per Mn. Endalt Serra i Buixó, Prv. (Tres pessetes)

Que és la Lliga Espiritual contra el Malpartar? pel P. Ramón M.ª de Dolós, S. J. (10 cèntims)

Els Exercicis Sencers de San Ignaci pel P. Josep Calveras, S. J. (10 cèntims).

Bona Llevor els números següents: 124 La Malícia del pecat mortal—126 La Mort—138 El bon Metge cristià.

Aquí de bones lectures
una taula n' estarà
ben provista, pels qui vulguen
il·lustrar-se així com cal.

Aquí podreu instruir-vos
uns amb altres en tots rams,
profitoses conferències
qualque diumenge escoltant.

Puis diu lo Sant Evangeli
que no sols viu, l' hom, de pa,
sinó de tota paraula
del qui en nom de Deu vos parl.

Això és lo que se proposen
els qui vos han congregats.
¡Deu beneiesca sa empresa!
¡Deu la fassa prosperar!

Duis-ho de punt de ser socis
d'aquest Cercle de Seglars;
feis hi inscriure molts de joves
perque tenguen bon companys.

Seguiu tots els bons consells
que anit mateix vos darà
lo il·lustre paisà vostro
don Josep Llabrés, Llompart.

Res de recels l' un de l' altra;
en tot vos heu de ajudar;
que l' unió fa la forsa,
i lo desunit és flac.

Cantau a veus altes l' *Himne*
que ha compost, inspirat,
vostro digne President
l' honor En Miquel Durán:

«Nostra bandera és sagrada,
baix de cap partit està,
sols per Deu l' hem desplegada,
i per l' obrer cristià »

Ja que me tenc per obrer,
i que del lir pel treball,
vos confés que en mig de vòstros
me sent ditxós i honorat.

Res més noble que la feina,
sia de mans o de cap.
¡Malanats d' aquells que' n fugen
o no la fan de bon grat!

Traballem, doncs, que sis dies
el Creador trebellà;
i descansem els diumenges,
que'l setè es fet pel descans.

Feis-ho així, bons jornalers,
vòstros que us guanyau el pa

amb siur de vòstros fronts
com Deu ho va decretar.

Feis-ho així, els qui vos teniu
en classe de manestrals,
i la protecció del cel
no vos mancarà ja mai.

Feis-ho així, la ciutat d'Inca
per vòstros prosperarà:
que tot planter de catòlics
heu és de bons ciutadans.

Feis-ho així i vostro Cercle
més i més s'aixamplarà,
beneït per Lleó tretze,
dels obrers el Pare Sant.

.....
Obrers d' Inca: ¡Visca el Papa!
¡Visca, d' Inca, la Ciutat!
i sobre Mallorca ¡Visca
de Jesucrist el Reinat!

B. FERRÁ

Bolletí de L'HARPA d'INCA

La Senyera

Vàries vegades hem parlat damunt aquest Bolletí de la *Senyera* de L'Harpa d'Inca» i fins hem publicat el croquis, ponderant el bon gust en que fong trassat i la primor en que era confeccionada, però ara resulta que tot lo que diguerem és pàlit davant la realitat. Verament és una joia d'art, plena de motiços i delicadeses de gran mèrits i valor. Temorosos de fer curt renunciem a fer la seva descripció.

Cal, emperò, felicitar, desde nostre bolletinet els senyors Fortesa i Gimenez que l'han ideada i a les religioses Franciscanes Sor Fermina i Sor Modesta, tant coneguda a Inca, per la seva confecció primorosa, sols capàs de realitzar-la una paciència benedictina.

Diumenge passat estigué exposada en aquesta Redacció, essent moltíssimes les persones que vengueren a veurer-la, alabant-la totes com a una cosa maravellosa.

Perque la puguen veure les persones que vulguen, devotes de l'Orfeó, els diumenges i dilluns la tendrem exposada en aquesta casa, fins el dia de la bendició, que serà la tercera festa de Nadal.

Subscripció de donatius per la SENYERA que se reculleix de les senyores, fadrines i minyones que les agrada les belles cançons.

Suma anterior 121 ptes.

91, Sta. Antònia Beltran Brunet, 1 pta.—92, Sta. Magdalena Beltran Brunet, 1 pta.—93, Sta. Magdalena Domenech Borràs, 1 pta.—94, Sta. Magdalena Melià, 1 pta.—95, Sta. Catalina Fuster Cortés, 1 pta.—96 Sta. Antonia Cifre, 1 pta. 97, Sta. Joana Aina Arrom 1 pta.—98, Sta. Magdalena Pujol Bennasar, 1 pta.—99, Sta. Araceli Figueiras Pujol, 1 pta.—100, Sta. Antònia Figueiras Pujol, 1 pta.—101, En Pepet Figueiras Pujol, 1 pta.—102, En Gabriele Figueiras pujol, 1 pta.—103, Sta. Francisca Gelabert Bisellach, 1 pta.—104, Sta. Bárbara Gelabert. 1 pta.—105, Donya Francisca Enseñat de Castañer, 5 ptes.

Suma total 140

Cronica d'Inca

Dia 19.— A la nostra gran fira del «Dijous Bo» ha comparagut una gentada immensa, malgrat a la pluge que, desiarda, tot el dia ha fet. La moltitud d'autos venuts era tanta que a falta d'hostalatje molts de carrers i parades semblaven grandioses exposicions d'aquests modens vehícols.

Els trens extraordinaris venien replets de firers, lo mateix que en les carreteres, era tot un seguici de trasports que s'entregaven a nostro famós dijous.

Crèim que és per demés per massa sabut el detallar les parades, les taules de torrons i de juguetes, els assalts a les cases de manjar i de baguda, el movimen i borrull de nostres places i corterres, tot matícat pel xep-xep del fang que estava *maravillosos*, arreu per tot.

Dia 22.— El Círcol d'Obrers Catòlics celebra avui la seva festa anyal, que enguany s'escau que és el vinticinquè aniversari de la seva fundació.

Hi va haver festa a l'esglèsia.

A l'ofertori predicà Mossen Francesc Garau i «L'Harpa d'Inca» cantà la missa del P. Auli.

El vespre, an el Círcol, tengué lloc una vetllada ben entretenguda. Comensà el Secretari en la lectura de l'acta de la constitució de la societat. Seguidament, don Marià Aguiló, lletgí la poesia de don Bartomeu Ferrà, al cel sia, que publicam al present número. Don Llorenç Genestra lletgí un discurs sobre la fundació i actuació del Círcol. Don Josep Noguera i don Llorenç Duràn lletgiren poesies i Mossèn Francesc Garau feu un discurs sobre el fi religiós i espiritual de la societat.

Altra volta el senyor Aguiló pujà a la tribuna i lletgí unes composicions festives, que agradaren molt.

L'orfeonista don Joan Beltrán cantà primorosament una sardana titulada «La Missa Primera»; i don Joan Siquier, en la seva peculiar destresa, dues romances, essent ambdós acompanyats en el piano per Mn. Josep Aguiló.

Un trí d'esturments de corda compost dels hàbils guitarristes don Jaume Munar, don Manuel Fernandez i don Bertomeu Prats feren les delícies del públic en l'execució de belles composicions.

Llavors vengué «L'Harpa d'Inca» que completà la festa en les seves cançons gentilment cantades.

La Presidència, ostentada pel Rector Mn. Francesc Rayó, ressumí l'acte fent un oportú parlament. Tant ell com els demás oradors feren sentides elusions als socis fundadors.

Estaven a la presidència el Batle don Miquel Pujadas, el President don Jaume Estrany, el Superior dels Franciscans, P. Cristofol Sureda, el Consiliari don Miquel Llinás i Mn. Josep Aguiló.

Dia 27.— A la casa Caritat de les Paülles s'ha feta una bella festa de la Milagrosa que no tenim temps de ressenyar avui.